

Nieuwsbrief 1 – oktober 1996

Beste Niños donateur,

Het gaat goed met 'Niños' en natuurlijk met Jolanda. Uiteraard lopen zaken heel anders dan we hadden gedacht. Om u als donateur niet te lang op nieuws te laten wachten, schrijven we nu alvast deze brief. Over niet te lange tijd volgt een meer uitgebreid verslag.

Ruim twee maanden geleden vertrok Jolanda naar Peru. Inmiddels heeft zij een kamer gevonden. In hetzelfde appartement waar Jolanda woont is, toevallig, een ruimte waar fysiotherapie wordt gegeven aan kinderen door Jolanda's Peruaanse huisgenote Maria. Ook woont er in het huis een psycholoog. Abel, die onder meer hulp geeft aan straatkinderen. Allemaal goed gezelschap voor 'Niños' dus.

Volgens plan is Jolanda begonnen met een uitvoerige oriëntatie in Cusco. Het belangrijkste is in contact komen met de kinderen die op straat leven. Door alle ellende die ze hebben meegemaakt, zijn ze terecht wantrouwend tegenover volwassenen. Volwassenen zijn eerder vijanden dan dat ze bescherming geven. In Cusco leven naar schatting meerdere duizenden kinderen op straat.

Om iets te kunnen doen voor straatkinderen, moeten ze op z'n minst een beetje vertrouwen in je hebben. Dat krijgen is niet gemakkelijk. En het kost veel tijd. Maar het is nu eenmaal het onvermijdelijke begin. Dus is Jolanda iedere dag te vinden op het 'Plaza de Armas' in Cusco.

Na een maand wordt Jolanda al gezien als een bekende verschijning (Yolandita!) en heeft met de kinderen een begin van een band opgebouwd. Ze mag mee voetballen op straat. Als ze het fout doet wordt ze genadeloos uitgescholden. Maar doet ze het goed, dan hangen er minstens drie Niños om haar nek. Met een paar van de kleintjes gaat ze naar de markt. 'Wil je naar de gewone markt of naar de 'baratillo' (goedkope) markt', wille ze weten. Op de baratillo-markt wordt alles nog eens 2 keer zo goedkoop als de 'niños' de aankopen voor Jolanda regelen. En 's avonds wordt ze door een paar oudere jongens keurig thuisgebracht.

Jolanda is een keer met haar groepje gaan zwemmen. Het water in het oude zwembad van Cusco blijkt werkelijk ijskoud te zijn. Als ze al lang en breed staat te wachten en de jongens maar niet komen, gaat ze kijken. Ze staan zich zeer uitgebreid te schrobben. Zo'n buitenkansje om zich te wassen krijgen ze niet vaak. Het duurt bijna een uur voordat er gezwommen kan worden. Jolanda gaat er als eerste in en doet net alsof het water juist vandaag lekker warm is. De verbaasde 'Niños' zwemclub springt er daarom acuut en collectief in. Vervolgens gillen de zwemclubleden, hoewel stuk voor stuk 'macho in de dop' het hele zwembad bij elkaar, alsof ze nog nooit van het woord stoer gehoord hebben.

Op rond het centrale plein van Cusco zwerven tientallen kinderen die elkaar natuurlijk kennen. Er zijn groepjes die met elkaar samenwerken of juist concurreren om de beste schoenpoets-, verkoop- of bedelplekken. 's Nachts slapen ze meestal bij elkaar om het een beetje warmer te hebben (4 graden is koud) en een veiliger gevoel te hebben. Op straat of in een oud leegstaand gebouw.

De kinderen zijn soms nog geen 5 jaar oud. De ouderen zo ongeveer 13 of 14. Ze hebben stuk voor stuk een achtergrond waarin geweld, angst en door volwassenen in de steek gelaten zijn een rol spelen. Veel zijn mishandeld en zijn op den duur gewoon uit zichzelf op straat gebleven en wonen daar tenslotte. Ze durven, kunnen of willen niet meer terug.

Sommigen komen uit de bergen rond Cusco. Anderen zorgen voor een nog kleiner broertje of zusje. Opvallend is dat ze, ondanks de traumatische ervaringen, toch lol blijven maken (of misschien doe je dat wel om te overleven). Straatkinderen zoals in Cusco zouden in Nederland tot de categorie meest verwaarloosde kinderen gerekend worden. Te veel van de verhalen waarin zij live geacteerd hebben, zouden bij ons spectaculair genoeg zijn voor een voorpagina. Veel ellende gebeurt ondanks de zorg die de ouders toch zouden willen geven.

Heel triest is de diepe armoede waarin veel gezinnen verkeren. Er is gewoon geen geld, geen eten, kinderen huilen, zijn ziek, er is overal ongedierte, ruzie en geweld en het zal niet veranderen. Er hoeft maar iets te gebeuren en een ramp is compleet. Vaak heerst er complete radeloosheid. En dan is het niet zo onbegrijpelijk dat spanningen in een gezin zo hoog kunnen oplopen dat kinderen de dupe worden.

Meerdere organisaties zijn actief in hulp aan straatkinderen. Er zijn er die het in de ogen van 'Niños' beter en die het slechter doen. Niños heeft een zeer eigen visie. We werken direct vanuit en met de kinderen. Niet als 'rijke sinterklaas' die cadeaus geeft als de kinderen zich maar lief genoeg gedragen. Echt helpen vraagt om respect en echt begrijpen van de situatie. Wij willen in ieder geval altijd helpen bij de 'rampgevallen': kinderen die letterlijk in de goot zijn beland. De moet ook. Onder het mom van: met pleisters plakken, magen vullen en kinderen uit noodsituaties halen, wacht je niet tot morgen.

Maar je lost op die manier niet echt iets op. Daarvoor moet je meer beleidsmatig werken. Kinderen langduriger opvangen. Begeleiden en kansen geven zodat ze op den duur zelf een bestaan kunnen opbouwen. Scholing, werk, eten en huisvesting horen daarbij. Op dit moment maakt 'Niños' een plan waarin projecten op papier worden gezet. Zo'n plan is belangrijk, omdat je anders moeilijk medewerking krijgt van fondsen en overheden.

De eerste stappen die Jolanda nu zet in Peru, zijn een voorbeeld van hoe 'Niños' straks gaat werken. Zij heeft in haar huis 2 kinderen opgenomen. Demetrio en Louis. Een derde, Santos, is alweer verdwenen. Doordat Jolanda en 'Niños' (en alle donateurs) er zijn, is er nu al een voorzichtig eerste resultaat. En een resultaat waar we zeer trots op kunnen zijn.

Het verhaal van Demetrio geeft goed aan waarom we doen wat we doen. Demetrio is 8. Zijn achtergrond kennen we maar gedeeltelijk. Maar hij heeft heel wat meegemaakt. Zijn moeder zit in de gevangenis omdat zij zijn vader heeft vermoord, waarschijnlijk vanwege het geweld dat de vader op haar en het gezin losliet. Zijn kleine broertje van 6 is 'zoek' en werkt bijna zeker ergens in de bergen bij een boer. Zijn oudere broer is verslaafd en probeert ook Demetrio zo ver te krijgen. En dat zijn nog maar de grote lijnen.

Jolanda heeft, met Maria, Demetrio's moeder in de vrouwengevangenis bezocht. Natuurlijk is zoiets een afschuwelijke ervaring. Ze heeft de moeder namens 'Niños' beloofd te helpen met de verzorging en opvang van Demetrio. Resultaat is dat Demetrio in plaats van op straat nu bij 'ons' in huis woont, een eigen bed heeft en, iets waarover hij helemaal in de zevende hemel is, naar school kan. Ook dat is een hele toer omdat Demetrio officieel niet bestaat. Niemand heeft zijn papieren. Maar Jolanda heeft het toch kunnen regelen. Demetrio is werkelijk zo trots als een aap op zijn schoolspullen. Zijn nieuwe schoenen die 'Niños' voor hem heeft gekocht, poetst hij bijna elk uur en komt ze dan laten zien. Demetrio is een voorbeeld van hoe 'Niños' het bestaan van een kind werkelijk en heel direct kan veranderen.

Op een vergelijkbare manier heeft Jolanda contact met Santos, die na een paar dagen bij ons maar weer is meegegaan met zijn oudere broer. Verder kent ze Louis, die om verschillende redenen alleen maar heel langzaam kan praten en bewegen. En ze kent Willie van 13 die talloze problemen heeft die hij door lijm te snuiven probeert te vergeten. Tegen Jolanda durft hij dat nog steeds niet toe te geven, hoewel het zeker is dat het zo is. En dan zijn er nog Gregorio, Richard, Robin, Walter, Ajesus, Armando en veel anderen. In de volgende brief hopen we meer over hen te kunnen vertellen.

Het eerste dat 'Niños' nu doet en waar hard aan gewerkt wordt is het verkrijgen van een officiële status als stichting in Peru. Je kunt natuurlijk niet echt de handen uit de mouwen steken, als je niet als hulporganisatie erkend bent. In afwachting van die erkenning gaan alle voorbereidende activiteiten natuurlijk gewoon hard door.

Niños is van plan om op termijn een opvanghuis op te richten met slaapruintes, een woongedeelte, keuken, lesruimte, werkruimte, e.d., gekoppeld aan een hotel waar toeristen kunnen verblijven. De combinatie opvang en hotel heeft meerdere voordelen.

Het hotel zal gedeeltelijk kunnen zorgen voor inkomsten om de opvang te bekostigen, er ontstaat werk (onze kinderen mogen werken als ze ook naar school gaan) en: toeristen kunnen bewust ons 'Niños Straatkinderhotel' op komen zoeken om met hun verblijf (je mag ook meer betalen dan de gewone hotelprijs) de stichting te helpen. Zo is het hotel een manier om het probleem van de straatkinderen op een positieve manier onder de aandacht te brengen.

Maar: zover zijn we nog niet. Er moet in Peru en in Nederland nog heel veel gedaan worden om het pad te effenen, de officiële papieren te regelen en natuurlijk om meer donateurs, sponsors en fondsen te krijgen die mee gaan werken om binnen een jaar vele Demetrio's het bestaan te geven waar elk kind minimaal recht op heeft: naar school kunnen, niet op straat hoeven slapen, geen lijm hoeven snuiven, niet bang hoeven zijn, niet hoeven bedelen om je honger te stillen, niet in de steek gelaten worden. Of misschien zelfs het geluk te hebben dat op een dag een 'gringa' uit Holland je pad kruist en een paar schoenen voor je koopt.

Adresgegevens secretariaat m.i.v. 1 januari 2000

Stichting Niños Unidos Peruanos
Koninginnelaan 8
1182 AS Amstelveen
Telefoon 020-64039019
E-mail info@stichtingninos.com
Website www.ninoshotel.com